

Verdensborgerskab

Exported from Holy-Writings.com on 2026-06-18 — 1 clipping

VISION OM VERDENSBORGERSKAB

Når verdenssamfundets iværksætter implementeringen af Agenda 21 bliver den største udfordring at frigøre de enorme økonomiske, tekniske, menneskelige og moralske ressourcer, der kræves til bæredygtig udvikling. Disse ressourcer vil kun blive frigjort, når verdens folkeslag efterhånden udvikler en dyb følelse af ansvarlighed for jordens skæbne og for hele den menneskelige families velfærd.

Denne ansvarlighed kan kun komme gennem godtagelse af menneskehedens enhed og vil kun kunne støttes af en forenende vision om et fredeligt, velstående verdenssamfund. Uden denne globale etik vil folk være ude af stand til at blive aktive, konstruktive deltagere i en verdensomspændende bæredygtig udviklingsproces. (2)

Mens Agenda 21 giver en uundværlig ramme for videnskabelig viden og teknisk know-how til implementering af bæredygtig udvikling, inspirerer den ikke til personligt engagement i en global etik. Dette betyder ikke, at etik og værdinormer blev overset under UNCED processen (United Nations Conference on Environment and Development). Opfordringer til at antage forenende værdinormer hørtes under hele processen fra statsoverhoveder til FN embedsmænd, repræsentanter fra ikke-statslige organisationer og enkeltpersoner. Især blev idéerne om "enhed i mangfoldighed" "verdensborgerskab" og "vor fælles menneskehed" anråbt for at tjene som etisk grundlag for Agenda 21 og Rio Deklarationen. (3)

Verdenssamfundet er således allerede kommet til en grundlæggende enighed om behovet for en global etik for at give liv til Agenda 21. Vi foreslår at ordet verdensborgerskab bliver taget i brug for at kunne omfatte den konstellation af principper, værdinormer, holdninger og adfærd, som verdens folk må tilslutte sig, hvis bæredygtig udvikling skal kunne realiseres.

Verdensborgerskab begynder med godtagelse af den menneskelige families enhed og af nationernes indbyrdes samhørighed på "jorden, vores hjem". Mens begrebet fremmer en fornuftig og legitim patriotisme, understreger det også en mere omfattende loyalitet, en kærlighed til menneskeheden som et hele. Det indebærer imidlertid ikke opgivelse af legitim loyalitet, undertrykkelse af kulturel mangfoldighed national autonomi og ikke heller gennemtvungelse af ensartethed. Dets adelsmærke er "enhed i mangfoldighed". Verdensborgerskab omfatter principperne om social og økonomisk retfærdighed i staterne såvel som staterne imellem; beslutninger taget uden modsætninger på alle samfundets niveauer; kønnenes ligestilling; racemæssig, etnisk, national og religiøs harmoni, og vilje til at ofre sig for det fælles bedste. Andre facetter af verdensborgerskab - som alle fremmer menneskets ære og værdighed, forståelse, venskab, samarbejde, pålidelighed, medfølelse og et ønske om at

tjene - kan udledes fra det, der allerede er nævnt. Nogle få af disse principper (5) er blevet udtrykt i Agenda 21 - de fleste er mærkbart fraværende. - Desuden gives der ingen samlet idéramme, gennem hvilken de kan harmoniseres og udbredes.

Det at støtte verdensborgerskab er en praktisk strategi til fremme af bæredygtig udvikling. Så længe som uenighed, fjendskab og provinsialisme karakteriserer de sociale, politiske og økonomiske relationer mellem staterne, kan et globalt, bæredygtigt udviklingsmønster ikke skabes. (6) For mere end et hundrede år siden gav Bahá'u'lláh følgende advarsel: "Menneskehedens velfærd, dens fred og tryghed vil ikke kunne opnås medmindre og førend dens enhed er fast etableret." Kun på et fundament af ægte enhed, harmoni og forståelse blandt verdens forskellige folkeslag og nationer kan et bæredygtigt globalt samfund etableres.

Vi anbefaler derfor, at verdensborgerskab bliver et skolefag over alt, og at menneskehedens enhed - det bærende princip i verdensborgerskab - til stadighed bliver forfægtet i alle lande.

Idéen om verdensborgerskab er ikke ny for verdenssamfundet. Det bliver både antydnet såvel som tydeligt fremsat i en mængde FN dokumenter, chartre og aftaler, ligesom i de indledende ord i selve FN chartret: "Vi De forenede Nationers folk..." Det bliver allerede støttet over hele verden på tværs af kulturerne gennem forskellige NGO'er, akademikere, borgergrupper, kunstnere, undervisningsprogrammer og medierne. Disse bestræbelser er væsentlige men bør kraftigt forstærkes. En omhyggeligt planlagt langtidskampagne for at støtte verdensborgerskab, som involverer alle samfundets sektorer - lokale, nationale og internationale - må sættes igang. Den skal forfølges med al den energi, det moralske mod og den overbevisning, som De forenede Nationer, dets medlemstater og alle beredvillige partnere kan mønstre.

STØTTE TIL VERDENSBORGERSKAB

Det følgende forslag til en kampagne for at fremme verdensborgerskab (7) passer naturligt ind i rammen for en reorientering af undervisning, folkelig bevidsthed og uddannelse henimod bæredygtig udvikling, som præsenteres i kap. 36 i Agenda 21.

UNDERVISNING

Undervisning, formel såvel som uformel, er utvivlsomt den mest effektive måde at skabe de værdinormer, holdninger, adfærdsmønstre og færdigheder, der vil gøre verdens folk i stand til at handle i jordens og hele menneskehedens interesser på lang sigt. (8) De forenede Nationer, regeringer og undervisningsorganer bør søge at gøre princippet om verdensborgerskab til en del af den almene undervisning for alle børn.

Detaljerne i undervisningsprogrammer og aktiviteter, som inkluderer dette princip, vil variere en hel del inden for den enkelte nation såvel som nationerne imellem. Hvis imidlertid verdensborgerskab skal forstås som et universelt princip, skal alle programmer indeholde visse fælles aspekter.

Baseret, som de er, på princippet om menneskeslægtens enhed, skal de opdyrke tolerance og broderskab, nære forståelse for rigdommen i og betydningen af verdens forskellige kulturer, religiøse og sociale systemer og styrke de traditioner, der bidrager til en bæredygtig verdenscivilisation. De bør undervise i princippet om "enhed i mangfoldighed" som nøglen til styrke og velstand for både nationer og verdenssamfundet. De bør etik om tjeneste for det fælles bedste og formidle en forståelse af både rettigheder og ansvarlighed ved verdensborgerskab. Disse programmer og aktiviteter bør bygge på landets positive bestræbelser og understrege de konkrete succeser samt indeholde modeller til racemæssig, religiøs, national og etnisk enhed. De bør understrege betydningen af FNs fremme af global samarbejde og forståelse, de universelle mål og programmer, den umiddelbare relevans for verdens folk og nationer samt den rolle det i stadig større omfang må påtage sig i vores verden, der stadig bliver mindre.

Inden en kampagne for at støtte verdensborgerskab bliver sat igang, skal der nødvendigvis udvikles og aftales en fælles forståelse af tanken.

Kommissionen for bæredygtig udvikling kunne nedsætte et særligt udvalg eller arbejdsgruppe til at begynde udvikling af retningslinjer for verdensborgerskab og forslag til at indarbejde dette princip i allerede eksisterende formelle og uformelle undervisningsprogrammer. Alternativt kunne Kommissionen søge hjælp hos the High Level Advisory Board (Højniveau rådgivningsrådet) for bæredygtig udvikling eller the Inter Agency Committee for bæredygtig udvikling. FN sekretariatet kunne også vælge at nedsætte en verdensborgerskabsenhed, i lighed med Fredsstudieenheden. (Peace Studies Unit) for at udvikle disse retningslinier og koordinere denne systemomfattende undervisning i verdensborgerskab. Hvilken vej, man end vælger, skal denne opgave gives høj prioritet.

Verdensborgerskab vil let kunne indarbejdes i alle de aktiviteter, der er foreslået i kap. 36.5 i Agenda 21 for reorientering af undervisning henimod bæredygtig udvikling. Nogle få eksempler:

Nationale rådgivende organer/rundborde (36.5.c) bør lette indarbejdelsen af verdensborgerskab i undervisningsprogrammerne i landet.

Videre- og efteruddannelsesprogrammer for alle lærere, administratorer, pædagoger og andre (36.5.d) bør indarbejde princippet om verdensborgerskab i deres programmer.

Undervisningsmaterialer om bæredygtig udvikling udgivet af FN kontorer såvel som undervisningsmaterialer om De forenede Nationer bør fremme ideéen om verdensborgerskab (36.5.g).

Agenda 21 opfordrer til "udvikling af et internationalt netværk" for at støtte globale bestræbelser på at undervise i bæredygtig udvikling (36.5.k). Dette netværk kunne både støtte FN-kontorer og medlemmer af NGO'er til at skabe materialer baseret på retningslinierne for verdensborgerskab og yde midlerne til at dele dem ud.

Regeringer og undervisningsorganer er allerede blevet opfordret til at "eliminere kønsmæssige klichéer i undervisningsplaner" som et middel til at fremme bæredygtig udvikling (36.5.m). Vi vil anbefale, at en fastlåste holdninger baseret på religion, kultur, race, klasse, nationalitet og etnisk baggrund, i verdensborgerskabets ånd, ligeledes elimineres.

FOLKELIG BEVIDSTHED

Folk har brug for at se sig selv som verdensborgere og forstå det personlige ansvar der ligger i at støtte bæredygtig udvikling. (9) Kampagner for at øge den folkelige bevidsthed om udfordringen i verdensborgerskab skal fuldt ud udnytte medierne og kunstarterne, f. eks. tv, video, film, radio, elektroniske netværk, bøger, tidsskrifter, plakater, flyveblade, teater og musik. Disse kampagner bør hverve reklame- og underholdningsindustrierne, medierne - både traditionelle og utraditionelle - hele FN systemet, alle medlemsstater, NGO'er, og populære personer. De bør nå ud til hjemmene, arbejdspladserne, den offentlige sektor og skolerne. De retningslinier for verdensborgerskab, som vi ovenstående opfordrer til, bør tilpasses disse kampagner for folkelig bevidsthed og bør blive basisreference for al medieprogrammering.

Verdensborgerskab bør indarbejdes i de aktiviteter, der fremlægges i kap. 36.10. i Agenda 21 for en øget folkelig bevidsthed og følelse for bæredygtig udvikling. Nogle eksempler:

* Nationale og internationale rådgivende råd (36.10.a.) kunne opmuntre forskellige medier til at tage retningslinierne for verdensborgerskab i brug. Medierne har gjort meget for at øge den folkelige bevidsthed om global gensidighed og den enorme udfordring, som verdenssamfundet står overfor. De har også understreget de tilsyneladende uoverstigelige forskelle, der skiller os.

Medierne har et ansvar for at hjælpe folk til at forstå, at forskelligheder ikke behøver at være en kilde til konflikt; men snarere, at forskelligheder nu kan tjene som en ressource for bæredygtig udvikling. De kan gøre dette ved at fokusere på de konstruktive, forenende og samarbejdende foretagender, som bærer vidnesbyrd om menneskehedens evne til at arbejde sammen for at imødekomme den enorme udfordring, den står over for.

* Ved at fremme "en samarbejdende relation med medierne" (36.10.e.) skal De forenede Nationer modigt definere sin egen identitet og det løfte, den giver verdenssamfundet. De forenede Nationer blev bygget på høje idéaler og med en vision om en fredelig, progressiv verden. Ved at give en ramme for kommunikation og samarbejde og ved at indlede utallige konstruktive projekter har FN føjet betydeligt til forståelse, håb og goodwill i verden. Og dog er resultaterne kun lidet kendte blandt almindelige mennesker i hele verden.

Ved at bruge idéen om verdensborgerskab som et integrerende tema bør De forenede Nationer bekendtgøre sine idéaler, aktiviteter og mål, så folk forstår den enestående og vitale rolle FN spiller i verden og derfor også i deres liv. På samme måde bør FN fremme verdensborgerskab i alle sine

offentlige aktiviteter, også i festligholdelsen af De forenede Nationers 50 års fødselsdag og rundvisningerne i FN hovedkvarteret. Alle FN dokumenter, der omhandler bæredygtig udvikling bør også medtage dette princip - og begynde med de indledende ord til det foreslåede Jord Charter. Verdensborgerskab skal være det eneste og mest betydningsfulde etiske referencepunkt i alle FN aktiviteter.

* Hele reklameindustrien (36.10.e) bør medtages for at fremme verdensborgerskab. Kampagner kunne arrangeres om temaer som:

Vi De forenede Nationers folk:

Lovpriser enhed i mangfoldighed

Én klode, ét folk

Med alle vore forskelle

er vi én menneskelig familie

Vores fælles fremtid:

Enhed i mangfoldighed

* Konkurrencer bør afholdes og priser gives for at fremme verdensborgerskab (36.10.e).

* Samtidig med at den folkelige bevidsthed øges "med hensyn til voldens påvirkning af samfundet" (36.10.1), kan medierne vække en følelse af forpligtelse til verdensborgerskab ved at understrege eksempler på konstruktive forenende foretagender, der viser styrken i enhed og en fælles vision.

Alle lande bør opfordres til at øremærke ressourcer til fremme af verdensborgerskab. Det bør ligeledes overvejes at indarbejde støtte til dette princip i de foreslåede "indikatorer for bæredygtig udvikling" (40.6). Landene kunne f. eks. opmuntres til at rapportere bestræbelser på at støtte tolerance og værdsættelse af andre kulturer, kønnenes ligestilling og idéen om én menneskelig familie gennem undervisningsplaner, underholdning og medier.

UDFORDRINGEN I VERDENSBORGERSKAB Verdensborgerskab er en idé lige så udfordrende og dynamisk som de muligheder, verdenssamfundet står overfor. Vi, verdens nationer og folk, gør klogt i modigt at vælge dets underliggende principper og lade os lede af dem i alle livets aspekter - fra vores personlige såvel som samfundsmæssige forhold til vores nationale og internationale anliggender; fra vores skoler, arbejdspladser og medier til vores juridiske, sociale og politiske institutioner. Vi opfordrer derfor Kommissionen til at opfordre hele FN-systemet til at indarbejde princippet om verdensborgerskab i hele spektret af dets programmer og aktiviteter. Bahá'í International Community, som i over et århundrede har fremmet verdensborgerskab vil med glæde hjælpe Kommissionen, regeringerne, NGO'erne m. fl. til yderligere at udvikle de idéer, der indeholdes i dette dokument; at give praktiske modeller til racemæssig, religiøs, national og etnisk enhed for at fremme bæredygtig

udvikling, og deltage i rådslagninger om dette vigtige spørgsmål. Som et globalt samfund, der omfatter den menneskelige forskellighed og har en fælles vision, vil Bahá'í International Community fortsætte med at fremme bæredygtig udvikling ved at opfordre folk til at se sig selv som borgere i én verden, som bygherrer i en retfærdig og velstående verdenscivilisation.

Noter

Agenda 21, kap. 1.6

Et af de hyppigst gentagne temaer i Agenda 21 er den store betydning af "bred offentlig deltagelse i beslutningsprocessen;" "forpligtelse og ægte medvirken af alle sociale grupper;" "ægte socialt partnerskab;" og "nye niveauer i samarbejdet mellem staterne, nøglesektorer for samfund og folkeslag."

Opfordringer til at antage en global etik blev ofte hørt under UNCED processen med særlig intensitet ved Miljøkonferencen og Det globale Forum, fra statsoverhoveder til FN embedsmænd og NGO repræsentanter; i officielle UNCED dokumenter, NGO aftaler, workshops, bøger og kunstneriske udtryk. Det følgende er blot nogle eksempler:

De taler, som Brasiliens præsident, Frnakrigs præsident, Irlands premierminister, Japans premierminister, Marshall-Øernes præsident, Mexikos præsident, Marokkos kronprins, Hollands premierminister, Tyrkiets premierminister, Tuvalus premierminister, Pavestolens udenrigsminister og generalsekretæren for UNCED gav til Miljøkonferencen;

De NGO-aftaler, der blev udarbejdet under Det Globale Forum, som omfatter Ungdomsaftalen, Jord Chartret, Rio Deklarationen, Folkets Jord Deklaration, Aftalen om miljøundervisning i Bæredygtig Udvikling og Globalt Ansvar og Aftalen om Etisk Forpligtelse,

Globalt Forums aktiviteter, der omfattede aftenseriene i parken, som reflekterede "de kulturelle forskelle i den menneskelige familie", og Fredsmonumentet, der bærer inskriptionen "Jorden er ét folk og menneskeheden dens borgere;"

Regeringers, FN-kontorers og NGO'ers udtalelser og publikationer til Forberedelsesudvalgets møder og andre UNCED-relaterede begivenheder som The Universal Code of Environmental Conduct (NGO/Medi Symposiet, oktober 1990); In Our Hands; Women and Children First (Rapp. fra UNCED/UNICEF/UNFPA Symposiet, maj 1991); The Earth Charter (US Citizens Network on UNCED, juli 1991); One Earth Community (Arbejdsgruppen for religiøse samfund i UNCED, august 1991); Caring for the Earth (IUCN/UNEP/WWF, oktober 1991); An Earth Charter (International Coordinating Committee on Religion and the Earth, 1991); Agenda YA Wananchi (Roots of the Future, december 1991); An Environmental Ethic of Earth Charter (UNEP-UK National Committee, februar 1992); Principles on General Rights and Obligations (General Assembly document, A/Conf.151/PC/WG.III/L.28, 9. marts 1992); Earth Charter, Japan (Peoples Forum, Japan, 1992); Earth Repair Charter (Earth Repair Foundation, 1992); and Our Country, The Planet (Sir Shridath Ramphal, 1992).

Rio Deklarationen om Miljø og udvikling, Indledning.

Se f. eks. Rio Deklarationen om miljø og udvikling, princip 5, 8, 20, 25, og Agenda 21 kap. 1, 2, 3, 23, 24 og 36.

Se Rio Deklarationen om miljø og udvikling, princip 25.

Inden for rammerne om princippet om verdensborgerskab bør dette program "udføres af de forskellige aktører i henhold til de forskellige forhold, evner og prioriteringer i landene og regionerne" (Agenda 21, kap. 1.6).

Agenda 21, kap. 36.3. bekræfter at "Undervisning... bør anerkendes som en proces ved hvilken mennesker og samfund kan nå deres højeste potentiale. Undervisning er vigtig til at fremme bæredygtig udvikling og forbedre folks evne til at tage sig af miljø- og udviklingsspørgsmål... Både formel og uformel undervisning er begge uomgængeligt nødvendige for at ændre folks holdninger... Det er også vigtigt for at opnå miljømæssig og etisk bevidsthed, værdinormer og holdninger, færdigheder og adfærd i overensstemmelse med bæredygtig udvikling og for en effektiv offentlig deltagelse i beslutningsprocesser. For at blive effektiv... bør undervisning... dreje sig om dynamikken i både det fysiske/biologiske og socio-økonomiske miljø og menneskelig (som kunne omfatte åndelig) udvikling."

Agenda 21, kap. 36.9. peger på betydningen af at fremme "bred offentlig bevidsthed som en væsentlig del af en global bestræbelse på undervisning for at styrke holdninger, værdinormer og handlinger, som er forenelige med bæredygtig udvikling."